

poslanci boriti v Gradcu za naše pravice in zakaj so morali celo izstopiti iz deželnega zbora, ko so videli, da so vsi njih napori zastonj, ker večina deželnega zbora graškega nam nikakih pravic ne pripoznava. Dalje je razložil, kakšne borbe so imeli naši državni poslanci v državnem zboru na Dunaju, kjer pa so s pomočjo konservativnih Nemcev, Čehov in Poljakov vendar le dosegli, da dobimo v Celju slovenske paralelke na gimnaziji, čemur so se vsi Nemci, tudi ljutomerski, do zadnjega trenutka ustavljali. Kakor je pravica zmagala na Dunaju, upamo, da zmagata tudi v Gradcu.

Po tem jako pohvaljenem govoru je predlagal dr. A. Mihalič sledečo resolucijo, ki se je soglasno sprejela: »V Ljutomeru zbrani slovenski volilci izrekajo zahvalo slovenskim deželnim in državnim poslancem za njih odločno narodno postopanje, posebno glede vprašanja celjskega ter želé, da bi sedaj, ko je razpadla koalicija, skušali naši državni poslanci zjediniti se po možnosti hitro v enem klubu; odobravajo tudi popolnoma izstop deželnih poslancev iz deželnega zbora štajarskega, ter pričakujejo, da se ti poprej ne vrnejo v deželni zbor, dokler ne zadobé zadostnega poročstva, da bode se deželni zbor oziral na narodne in kulturne potrebe in na zahteve slovenske tretjine štajarskega prebivalstva.«

Drugi govornik, g. Dragotin Hribar iz Celja, je govoril o gospodarskem napredku Slovencev ter v lepih besedah pokazal, kako je dandanes celo drugačno življenje na kmetih, kakor je bilo svoje dni; kmet ima več potreb, potrebuje več denarja, mora tedaj tudi drugače gospodariti, kakor so nekdanje gospodarili, ko so si bili vse doma pridelali, kar so potrebovali. Kdor se neče v nove razmere privaditi, mora na nič priti. Zato je prav, da se kmetje zbirajo v družbe, kjer se podučujejo o svojih dolžnostih in pravicah ter se jim razlaga, kako morajo gospodariti, da bodo v teh hudih časih vendar le izhajali. Tudi ta govor je bil pohvalno sprejet, in eden ud je predlagal, naj slavni odbor in kmetijska podružnica delata na to, da bode se kedaj tudi v Ljutomeru priredila okrajna razstava gospodarskih pridelkov.

Tretji govornik je bil ljutomerski odvetnik dr. Fr. Rosina, ki je najprej podal navzočim nekatere nauke, katerih se naj držijo pri svojem občinskem gospodarstvu in pri volitvi občinskih predstojnikov. Tu naj posebno pazijo na to, da volijo vselej vernega, krščanskega moža; kajti kdor spolnjuje svoje dolžnosti do Boga, bode tudi spolnjeval dolžnosti občinskega predstojnika. Potem pa je pikro sibal gospodarstvo ljutomerske občine ter podal kratko kroniko ljutomerskega občinskega odbora. Po tem izvrstnem govoru se je sprejela soglasno resolucija: »Volilci ljutomerske občine izrekajo tem potom svojo popolno zaupanje svojim narodnim zastopnikom v ljutomerskem občinskem zboru, ter zahtevajo, da tudi v prihodnje energično zastopajo pravice večine ljutomerskega trga.«

Na zadnje še je imel posestnik Josip Karba iz Krapja jako podučljiv govor o »troskah« ali škodljivih glivah na rastlinstvu. Res, zaslužena je bila pohvala, katero mu je izrekel gosp. podpredsednik v imenu celega društva. Zahvalivši se vsem, ki so prišli k prvemu zborovanju tega društva, kakor se posebno vodji okrajnega glavarstva, kot vladnemu zastopniku, je predsednik zborovanja sklenil, in potem je vse hitelo iz soparnih sob na senčnati vrt, kjer so se ohladili ter z jedjo in pijačo okrepili. Posebno pohvalno je omeniti, da so skoro vsi gospodarji kmalu šli domov, ker pridni gospodar ima zdaj mnogo težavnega in silnega dela. Na veselo svidanje pri drugem zborovanju!

Cerkvene zadeve.

Blagoslovljenje križev

za cerkev Matere milosti pri očetih frančiškanih v Mariboru o godu Karmelske Matere Božje dne 16. julija 1895.

Leta 1892. so mil. knezoškof Mihael dne 26. julija prvokrat so vrtu frančiškanskem lopato v zemljo zasadili, in s tem se je pričelo velikansko delo, zidanje nove cerkve Marijine. Dne 11. avgusta 1892 se je položil vogelni kamen za južni zvonik. Dne 2. julija 1893 so prenesli milostljivi višji pastir presv. Rešnje Telo v začasno cerkev v samostanu frančiškanskem, venčane device so pa prenesle ravnataj v slovesnem sprevedu čudodelno podobo usmiljene Matere Marije. Dne 10. avgusta 1893. l. so milostljivi knezoškof blagoslovili za cerkev temeljni kamen, in so vse poslušalce navdušili z ognjevitim govorom za nadaljevanje pričetega dela. Dne 16. julija so pa blagoslovili milostljivi višji pastir dva križa za oba zvonika, tretjega pa za na sleme nove, po večem že dodelane cerkve Marijine. Po blagoslovljenju križev so spregovorili o sv. Križu v cerkvi slovenski, po odpeti veliki sv. maši pa nemški zvonaj pred novo cerkvijo. Rekli so: »Bog križa ni ustvaril, ampak človek si ga je sam naredil s tem, da se je Bogu uprl in grešil. Tako si je naložil Adam težek križ, in mi vsi, otroci njegovi, nosimo vsak njegov in pa svoj križ. Človeški rod namreč ni bil zadovoljen samo s tistim križem, ki nam ga je naložil Adam, ampak si še vedno novih križev pripravlja.

Če nam kdo toži o križih, ki ga težijo, vidimo kar hitro, da si je svojih križev, največjih križev, večji del sam s svojim grešnim ravnanjem kriv, ali pa tudi drugi, ki mu krivico in pa težave delajo. Celó Sinu božjemu je človeški rod križ stesal, in Jezus ga je s svojim trpljenjem posvetil, in sv. maša, vsi sveti zakramenti zajemajo svojo moč iz trpljenja Jezusovega, iz sv. Križa. Spokorni Dizmas na desni strani Jezusovi je svoje trpljenje na križu, na katerega je bil pritrjen, prenašal potrpežljivo po zgledu Jezusovem, in se je zveličal; levi razbojnik se je pa nad križem svojim in nad ljubim Jezusom hudoval. S tem se sicer križa rešil ni, pač pa je zgubil vse zasluženje trpljenja svojega in — pogubil se je. Naj torej sveti znamenje sv. Križa čez mariborsko mesto in daleč tje po mili lavantinski skofiji, in nas naj uči za Jezusa radovoljno trpeti, spokorno živeti, in pa z udanostjo v božjo sveto voljo umreti!

Preobilno zbrano ljudstvo je črstvo seme božje besede sprejelo v svoje dobro srce, in kar nič ne dvomimo, da se bode srečno dognalo, kar še sedaj dovršeno ni. — Zvonovi za novo cerkev so bili na Dunaju vlti že dne 28. junija 1895. leta. Društvenikov, ki vlagajo svoje krajcarje, je zdaj blizo 27.000. Stroškov je bilo dozdej blizo 250.000, od katerih se pa blizo 90.000 ni plačanih. Za vsem bodo stroški narastli na 400.000 goldinarjev. Radodarnim otrokom Marijinim, ki nam z molitvami in z darovi pomagajo, naj Bog plati in pa Marija Mati!

Marianus.

Gospodarske stvari.

Uima gorice.

(Konec.)

Učeni naravopisec Šubert govori o trsnih uški ter jo kaže kakti žuželko in metulja, pa pristavi, da jo bo premog premagal.*) In res! V tistih krajih, kjer se premog nahaja in koplje, še te uime v vinogradih nimajo.

*) Šubertova teorija je samo optimistična. Ured. „Sl. Gosp.“

— Kleče se imenujejo gorice v Studenicah za Bočem. Ondi »knapi« že čez 30 let kopljejo premog. In to so ti čudežni ljudje: črnega lica, pa belega srca. Teh črnih možev smo se otroci bali, pa bojda tudi trsna uška se jih boji; v celih Klečah še namreč ene filoksere našli niso; kajti zemlja ima črni lapor ali premog, ki ji brz ne ugaja; saj preko Boča, kjer je apnenec, je že vse ujela. — Duh premoga je podoben smradu petroleja, karbolineja. Kje pa bi se neki dobil prah ali pepel premoga? Menda v Trbovljah, Celju, Grižah, Skalah! Radi bi poskusili, če bi ne bilo predrago.*) — Saj pregovor pravi: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal! Torej poleg natornega pomočka zoper uško imamo še:

B. Čreznatorno ali božje vračvo: namreč molitev. Ali se ti to morda smešno in abotno zdi? Beri sv. pismo, kar ti je itak znano. — Egiptovski kralj Faraon je bil namreč zelo hudoben in trdosrčen ajd, ki je Jude grozno mučil in od Boga odvrčal. Zato so prišle od Boga čez ves Egipt silovite nadloge ali kazni božje, katerih le eno naj tukaj omenim, namreč nadlogo komarjev in muh, katere so tako le nastale: Stegnil je Aron roko, držal palico in je udaril po prahu zemlje, in bilo je komarjev po ljudeh in po živini. Ves prah po tleh se je spremenil v komarje po vsej egiptovski deželi. In prišlo je silno veliko muh v hiše Faraona in njegovih služabnikov in po vsej egiptovski deželi; in bila je zemlja pokažena od teh muh. Ko pa kralj Faraon hinavsko obeča poboljšanje, vzame Mojzes čudežno palico, udari po zemlji, ter je odvzel muhe, da nobena ni ostala. (2. Mojz. 8.) Ta čudežna Aronova palica, ki nadloge in šibo božjo od nas preganja, je sv. molitev; saj Sin božji sam pravi: »Resnično, resnično vam povem: Ako boste Očeta kaj prosili v mojem imenu, dal vam bode«. Teh mislij, tega nauka in prepričanja je sv. katol. cerkev vselej bila in tudi vselej bo: da namreč molitev odvrča nadloge in šibo božjo. Privrelo je sovražnih Turkov res obilno kakor muh in komarjev; ali jih ni ravno molitev, in sicer molitev sv. rožnega venca odvrnila? Zato dobra mati sv. katol. cerkev priporoča in rabi molitev zoper vsako uimo. Pri obhodih na Telovo ali tudi navadne nedelje se rabijo molitve: Z nebeškim blagoslovom bodi blagoslovljen, začuvan in obvarovan ta kraj, in vsi njegovi stanovniki, pa tudi njive in zemlje sad. In v dolgi molitvi pri strtem blagoslovu prosimo Boga za odvrnitev vsake uime, naj že pride od vode, oblakov, groma in bliska; in to opravilo sklenemo s prošnjo: Vsega zlega reši nas, o Gospod!

Pa še celo posebej za odvrnitev uime vinskih gorice moli sv. cerkev pri blagoslovu vina v god sv. apostola Janeza, ko prosi Boga za pokončanje strupene golazni in škodljivih živalic: Kače, pošastij, modrosa, krastavice, škorpiona, kuščarja, morskega volka in drugih poškodnic — peronospore in filoksere ali trsne uške.

Stari pobožni ljudje so radi molili; moj pokojni oče so šli na polje, mi je pravil neki star možak, in ko so po njivah ali goricah in travnikih hodili in gledali, molili so čislo ali tudi Marijine litanije, katere so znali na pamet. Zato so stari časi bili večkrat zlati časi, polni sreče in blagoslova božjega. Njive so bile rodne, travniki so bili donosni, vinogradi niso poznali sedanje uime, katera je tukaj popisana.

Tako se bomo morali mi k Bogu obrniti za pomoč zoper to grozno uimo gorice: začeti bomo morali skrbno delati v goricah, pa tudi pobožno moliti.**)

Kdor hoče živeti,
Gorice imeti:

*) Škoda za delo in denar!

Ured. „Sl. Gosp.“

***) Bog je tudi dal ameriške trte, ki se ustavljajo trtni uški.

Uredn. „Sl. Gosp.“

Naj dela veselo,
In moli naj zmes,
Ker prazno je delo
Brez blagra z nebes!

Sejmovi. Dne 20. julija pri Sv. Marjeti na Dravskem polju, pri Sv. Marjeti ob Pesnici, v Vitanju, v Arnovžu in Poličanah (za svinje.) Dne 22. julija v Bučah, pri Sv. Barbari blizu Oplotnice, pri Sv. Heleni, v Ivniku, pri Sv. Mohorju, v Orešju in pri Sv. Magdaleni v Mariboru. Dne 24. julija v Imenem (za svinje). Dne 25. julija na Bregu pri Ptuj (za svinje), pri Mariji-Trošt, v Kozjem, Žalcu, Lupnici in Slov. Bistrici. Dne 26. julija v Teharjih, pri Sv. Križu na Murskem polju in v Framu.

Dopisi.

Iz Vojnika. (Veseli dan) so priredila celjska narodna društva pri nas v nedeljo, dne 7. julija. Ljudska veselica, ki pa ni bila »ljudska«, ampak prava naša domača narodna veselica, privabila je mnogo tisočev oseb od vseh vetrov. Toliko naroda še naša »Pardeška«, senčni gaj poleg župnijske cerkve, ni videla nikdar. Ob treh popoldne prikorakajo čili rudeči »sokoli« in poleg njih članovi »pevskega društva« od Škofje vasi, kjer so se pri znani gostilnici Koželjevi zbirali. Že pri Koželju so dobili pevci in drugi krasne šopke; — slavolok pozdravljal jih je bratovsko in trobojnice iz več hiš so kazale, da pridejo med svoje. Od tod do »Pardeške« je nekaj nad pol ure hoda, in korakanja je bilo že za silo. Godba je igrala spredaj koračnice. — Vspored se je vršil jako redno. — Petje, pri kojem so nastopali tudi pevci, kateri se še živi dan med seboj videli niso, vspelo je popolnoma. Tamburaši so igrali jako dobro. Škoda le, da so glasovi za odprte prostore prenežni. Telovadba je zanimala občinstvo jako in smo se čudili vratolomnim izvajanjem in smejali se smešnim igram zadosti. Da smo se tudi veselo sukali, niti ni treba posebej omenjati. Vsaj so se nam pa tudi pisani lampijoni in umetni ogenj tako prijazno smehljali, da bi ne mogel človek mirno obsedeti. Gostilničarji, ti pa so se posebno izkazali ta dan. Kdo ve, odkod so dobili tako dobro vino — to ti je bil nektar, kakoršnega v Olimju nikakor niso pili! Gotovo so nam to pijačo navlaš hrani za našo veselico, da bi se primerno oslavili.

Od Sv. Tomaža nad Veliko Nedeljo. (Gasilno društvo) se tudi pri nas namerava osnovati, vendar ne po izgledu velikonedeljskih »mihovčanov«, kjer jeden Nemeč, g. Nadler, prevaguje vse ostale slovenske gasilce. Torej Nadler je društvo; kar on reče, to je ednajsta božja zapoved pri Veliki Nedelji; vsi ostali udje »fajerbera« so popolnoma ničle, kakor da bi jih ne bilo. To so fine razmere! Mi si jih ne bomo za izgled jemali, toliko narodnega ponosa in ljubezni do slovenskega jezika še Sv. Tomaž vedno ima. Tudi v drugem oziru je pri nas boljše, ker pri nas še niti pol Nemca ni; ko bi pa jednega imeli pri društvu, bi pa koj radi njega moralo biti vse nemško, kakor smo to videli pri Veliki Nedelji, kjer naj vse pleše, kakor piska Nadler. Pri nas se skoro skliče osnovalni odbor, ki bode vodil to stvar do konstituiranja društva, ker je gasilno društvo za naš kraj zelo potrebno. Potem se pa tudi mi zvežemo z drugimi slovenskimi gasilnimi društvi, in tako bo narejen mogočen jez proti nemškutarjem. Ako mi znamo nemški, je to naša korist. Ne bomo se kakemu pritepenemu Nemcu na ljubo nemški učili; to pa nikdar ne! Vsak Slovenec, ki se poda na Nemško, mora prej nemški znati, sicer je koj ver...ter Windischer. Ako pa